

JORDBRUKSBOSETNINGENS UTVIKLING PÅ VESTLANDET

SEMINAR OM DAGENS KUNNSKAPSSTATUS, PRESENTASJON AV NYE
RESULTATER OG FREMTIDIGE PROBLEMSTILLINGER

PROGRAM

TORS DAG 19. NOVEMBER

12.00 INNLEDNING VED SVEIN INDRELID (10 min.)

I METODIKK OG KILDEKATEGORIER (SVEIN INDRELID)

12.15 A) SØREN DIINHOFF: (20 min.)
Bosætningsarkæologien og tabet af de processuelle analysemetoder

12.40 B) JOSTEIN AKSDAL: (15 min.)
Landskapet i mikroperspektiv, kulturhistoriske konsekvensar. Dyrkingsspor frå Il-flaten, Ulvik i Hardanger

13.00 C) PETER EMIL KALAND: (20 min.)
Paleobotanikkens betydning for kunnskap om kulturlandskapets utvikling og menneskenes ressursutnytting

13.20 SPØRSMÅL/DISKUSJON (10 min.)

13.30 PAUSE (10 min.)

II STRUKTURERING AV UTMARK OG RESSURSBRUK (ASLE BRUEN OLSEN)

13.45 A) KJELL ARNE VALVIK OG MARIT SKREDE: (20 min.)
Støl og gard i jernalderen på Vestlandet

14.10 B) SVEIN INDRELID: (20 min.)
Kjeldemateriale til kunnskap om innmarks- og utmarksbruk i historisk og førhistorisk tid

14.35 C) OLE TVEITEN: (20 min.)
Bondejarn? Produksjon og distribusjon av jarn til Vestlandet

14.55 SPØRSMÅL/DISKUSJON (10 min.)

15.05 PAUSE (10 min.)

15.15 D) KNUT ANDREAS BERGSVIK OG ANNE KARIN HUFTHAMMER: (20 min.)
Bronsealderhellerne i Herand, Hardanger

15.40 E) KARI LOE HJELLE: (20 min.)
Lyngheier, beitemarker, kornåkrer og slåttenger – perspektiver på ressursutnyttelsen i ulike vestlandsregioner gjennom tid

16.00 SPØRSMÅL/DISKUSJON (10 min.)

16.10 PAUSE (10 min.)

III PIONER- OG KONSOLIDERINGSFASE (KNUT ANDREAS BERGSVIK)

- 16.25 A) ASLE BRUEN OLSEN:** (20 min.)
Pionerjordbruket på Vestlandet
- 16.50 B) OLLE HEMDORF:** (15 min.)
Arkeologisk Museums undersøkelser av tidlige jordbruksbosetninger
- 17.10 C) TORE SLINNING:** (15 min.)
Spor av tidlig jordbruksbosetning i ”marginalområder”
- 17.30 D) HEIDI HANDELAND:** (15 min.)
Bosetningene ved Kvåle i Søgndal og Jensajordet i Rosendal
- 17.45 SPØRSMÅL/DISKUSJON** (15 min.)

FREDAG 20. NOVEMBER

IV UTVIKLINGEN AV GÅRDSSTRUKTUREN (FRODE IVERSEN OG INGILD ØYE)

Eldre jernalder

- 09.00 A) INGILD ØYE:** (20 min.)
Når oppstod gården? Metodiske og kronologiske spørsmål
- 09.25 B) SØREN DIINHOFF:** (20 min.)
Etableringen af det stratificerede jordbrugssamfund i romersk jernalder
- 09.50 C) BJØRN RINGSTAD:** (20 min.)
20 år med Aure-gården
- 10.10 SPØRSMÅL/DISKUSJON** (10 min.)
- 10.20 PAUSE (10 min.)
- 10.30 D) GEIR GRØNNESBY:** (15 min.)
Nausttufta på Lænn.
- 10.50 E) ANITA HAUGEN:** (15 min.)
Tre storgårder – en presentasjon av sommerens utgravninger
- 11.10 F) SIGMUND BØDAL:** (15 min.)
Naustdal i Sunnfjord – lendmannsgard med røter i eldre jernalder
- 11.30 G) STIAN HATLING:** (15 min.)
Et eldre jernalders Høvdingdømme i Gloppen sett i lys av Personforbunds-statsmodellen
- 11.45 SPØRSMÅL/DISKUSJON** (15 min.)
- 12.00 PAUSE/LUNCH (45 min.)
- 12.45 H) GEIR GRØNNESBY:** (20 min.)
Utgravningene på Torgårdsletta. Resultater og videre utgravninger
- 13.10 I) JES MARTENS:** (20 min.)
Nye resultater fra undersøkelser av jordbruksbosetninger på Østlandet

13.35 J) OLLE HEMDORF: (20 min.)
Resultater fra jernalderundersøkelser i Rogaland

13.55 SPØRSMÅL/DISKUSJON (15 min.)

14.10 PAUSE (10 min.)

Yngre jernalder - middelalder

14.20 K) FRODE IVERSEN: (20 min.)
Bosetning og befolkning 500-1350

14.45 L) JANICKE LARSEN ZEHETNER: (20 min.)
Fra sted til gård

15.10 M) THOMAS BRUEN OLSEN: (15 min.)
Hjelmeset - gårdsbosetning fra førromersk jernalder til høymiddelalder

15.25 SPØRSMÅL/DISKUSJON (15 min.)

15.40 PAUSE (10 min.)

15.50 N) MORTEN RAMSTAD: (15 min.)
Mellom øst og vest, fjord og fjell. Tidlig vikingtid, Bjørkum i Lærdal

16.10 O) SIGRID KALAND: (20 min.)
Bosetning og kulturlandskap

16.35 P) NIELS GEORG BREKKE: (20 min.)
Tunformer, rekkebebyggelse og langhusstrukturer i overgangen fra middelalder til nyere tid

16.55 SPØRSMÅL/DISKUSJON (15 min.)

17.10 OPPSUMMERING VED LIV HELGA DOMASNES (20 min.)